

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona,
Egy hónap ..... 2 korona.

VIDÉKEN:

Egy évre ..... 28 korona,
Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:

3-hasábos betű sor egyszer 20 fillér,
minden következéskor 10 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában,
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1915.

FŐSZERKESZTŐ
STAUBER JÓZSEF.

Vasárnap, május 2.

Oroszok nagy veszteségei
az Opor és Orava-völgyben.

(Harc montenegrói haderőkkel. — Németek sikerei Lengyelországban.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Budapest—Berlin, május 1.

Höfer jelentése.

Budapest. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Orosz-Lengyelországban élénk ágyúharc volt, a mely helyenként éjjel is tartott. Orosz biztosító csapatokat több állásból elűztük.

Nyugatgalicai és kárpáti arcvonalon nincs változás.

Orava és Opor völgy közt általunk eloglalt magaslatok ellen ellenség tegnap is ismételt heves támadásokat intézett, amelyeket újból oroszok igen nagy veszteségei mellett visszavertük. E közben ötszáz orosz elfogtunk.

Délkelet-Galiciában és Bukovinában időről időre ágyúharc volt. Zalesciky-től délre útegeink egyike egy orosz löszerraktárt tüzeléssel tölgyújtott.

Déli hadszíntéren

határ menten itt-ott előfordult ágyútüzelésen kívül legutóbbi időben jelentős esemény nem volt. Trebinjétől keletre tulságosan előre merészkedett montenegrói haderőket ágyutűzünk szétszort és állásaikat összerombolta. Höfer, altábornagy a szerbiai tőpök helyettese (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Keleti hadszíntér:

Berlin. (Hivatalos.)

Szawlei ütközet reánk nézve kedvezően végződött. Oroszok nagy veszteségek után Szawlet mind a négy sarkán felgyújtva Nitau irányában menekültek tovább. Foglyunk eddig mintegy ezer van, azonkívül tíz géppuska, nagy mennyiségű podgyász, löszerkocsi és sok löszér jutott kezünkre.

Ellenségnek Kalvarjánál és ettől délnyugatra ellenünk intézett támadásait rá nézve veszteségteljesen visszavertük, ismét háromszázötven oroszot ejtvén foglyul.

Ezzel szemben oroszoknak Augusztówtól délnyugatra sikerült egy német előrsi századon éjjel rajtaütöniök és neki súlyos veszteségeket okozniok.

Plocktól keletre és Pilica déli partján oroszoknak gyenge előretöréseit visszavertük. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Oroszok újabb támadásai a kárpáti fronton.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Mióta akciójukat félbeszakították a Kárpátokban az oroszok, most először fogtak ismét nagyobb vállalatokba. Először Baligród irányából támadtak Nagypolánynak, s miután ott visszavertük őket, Uzsoknál akartak betörni, majd pedig az Orava és Opor

völgyében. A főhadiszállás bizalma teljes, a fődolog, hogy az ellenséget kis áldozatokkal sikerüljön megsemmisíteni s a kárpáti harcok eredménye ez.

Orosz pilóták Bártfa felett.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az Ondava mentén viszonylagos nyugalom uralkodik. Bártfa fölött tegnap orosz repülő jelent meg, aki három levelet dobott le. Az egyikben a foglyok számára kéretek a hadvezetőségtől jó bánásmódot, kettő pedig fogoly orosz aviatikusoknak szól családjuktól.

Őrütség volt Nikolajevics Miklós haditerve.

Szófia. Egy Pétervárról érkezett diplomata beszéli, hogy udvari körökben nagy a megdöbbenés, bosszankodás és felháborodás Nikolajevics Miklós nagyherceg ellen a kárpáti harcok szerencsétlen kimenetelért. Az egész kárpáti operációt egy magas személyiség örütségnek mondotta, mert az oroszok a Kárpátok áttörésével csak kelepcebe jutnának, mert a Kárpátok elvágnák, megsemmisítésbe taszítanák az oroszokat. A nagyherceget Pétervárott már nyíltan alkalmatlannak mondják a vezető szerepre.

Nem beteg az orosz fővezér.

Amsterdam Az itteni orosz követség megcáfolja Nikolajevics Miklós nagyherceg megbetegedéséről elterjedt híreket.

Franciák súlyos
veszteségei Ypernnél.

(Lelőtt francia és angol repülők. — Dünkirchent tovább bombázzák a németek.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Berlin, május 1.

Berlin. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

Csatorna nyugati partjáról tegnap jelentett harcok Yperntől északnyugatra ellenségnek igen veszteségteljes kudarcával végződtek. Csatornától keletre Yperntől északra ellenség többször sikertelenül előretört.

Dünkirchen várát továbbra is tüzérség tűz alatt tartjuk.

Maas és Mosel között gyalogsági harcra csak Ailly és Appremont környékén került sor. Franciák minden támadása súlyos veszteségeik mellett megheiusult.

Április 29-én válaszul arra, hogy ellenségeink csapataink pihenő helyeül szolgáló arcvonal mögötti helységeket bombázták. Reimara tudta, hogy...

megóvhatná Reimet a bombázástól.

Tegnap az ellenség ismét három repülőgépet veszített. Egy angol repülőgépet Thieltől délnyugatra lelőttünk. Egy másik repülőgépnek Wieltjénél Yperntől északkeletre lezuhánását idéztük elő és összelőttük. Egy harmadik repülőgépet egy ellenséges repülő rajból Niedersulzbachnál Elzászban leszállásra kényszerítettünk. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Német és francia veszteségek.

Genf. Brüggebe az yperni csatából hét-ezerkét száz sebesültet szállítottak.

Amsterdam. Haster angol tábornok a flandriai harcokban elesett.

Angol városok bombázása a levegőből.

Amsterdam Azok a bombák, amelyeket német repülők Ypswichre, Boryra, Edmondsra dobtak le, rettenetes nagy károkat okoztak. A bombák harminc embert megöltek.

Ellenséges repülőgép Berlin felett.

Berlin. Tegnap Berlin felett kétezer méter magasságban észrevettek egy ellenséges repülőgépet. Az aviatikus motordefektus miatt kénytelen volt a Tiergartenben leszállni.

Az önként lemondott tisztek reakcióváltása. Bécsből jelenik: Hartl képviselő vezetése alatt a képviselőnek egy nagyobb küldöttsége kereste fel a honvédelmi minisztert és felkérte egyrészt arra, hogy azok a tisztek, akik tiszti rangjukról önként mondtak le és a népfelkelés kiegészítése alkalmával ismét besoroztattak, nyerve vissza előbbi tiszti rangjukat, másrészt pedig arra, hogy azokat a mérnököt, műépítészeket és vegyészeket, akiket katonának vettek be most, úgy használják fel, hogy technikai tudásukat és ismereteiket érvényesíthessék.

Csapataink győzelmes harcai Bukovinában.

— Előnyomulás Besszarábiában. —

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Predeál, május 1. Dorohoból táviratozzák tegnapi kelettel az „Universul“-nak: A bukovinai hadszíntér azon határrésze, amelyen az utóbbi időben az oroszok és osztrák-magyarok között a harcok lefolytak, a legfontosabbak egyikévé lett az európai hadszíntéren.

A heves ágyuharcok után — igazi, egymás megsemmisítését célzó harcok, — amelyek heteken át szünet nélkül tartottak, teljes fordulat állott be az ellenséges seregek akcióiban. Az ágyuharcok megszűntek és a küzdelmek új fázisa vette kezdetét.

Az osztrák-magyar csapatok újra megkezdtek Besszarábiában az offenzívát az oroszok ellen és ezen támadó fellépésük oka a csapatok által eddig elért sikerekben keresendő.

Osztrák-Novosielica, amely oly sok hónap óta az oroszok kezében volt, ismét az osztrák-magyar csapatok birtokában van. A megszállás harc nélküli történt, anélkül, hogy egyetlen csepp vér folyt volna.

Az a mód, amellyel az osztrák-magyarok Novosielicát visszafoglalták, roppant érdekes.

Az oroszok, akik az utóbbi idő óta Bukovinában már csak Boiant és Novosielicát tartották megszállva, biztosra vették, hogy az osztrák-magyar csapatok nem fogják őket megtámadni. Boian ugyanis rendkívül megvolt erősítve és emberi számítás szerint Novosielicába is csak Boianon keresztül vezethetett volna az oroszok. Az oroszok azonban nem várták meg az oroszok, hanem áttörték a határt és nyomultak előre Novosielica ellen, amelyet miután az oroszoknak menekülniök kellett, nyomban meg is szálltak. Az orosz helyőrség

valósággal elfutott a községből. Nyomban Novosielica megszállása után az osztrák-magyar csapatok átlépték a besszarábiai határt.

Az utóbbi napokban egy osztrák-magyar repülőgép közvetlenül a román határ közelében földerítő utat végzett Besszarábia felett.

Osztrák-magyar repülőgépek Besszarábia fölött.

Bukarest. Tegnap két osztrák-magyar repülőgép szállt el több besszarábiai helység fölött. Az aviatikusok proklamációkat szórtak le gépeikről. Felszólítják a román és iszlám lakosságot, hogy csatlakozzanak a monarchia hadseregéhez.

Orosz szökevények Romániában.

Predeál. A „Steagul“-nak jelentik Jassyból: Az utóbbi időben egyre szaporodik a szökevény orosz katonák száma. Az összes szökevényeket a schipotei katonai táborban internálják. Jassyban ezidő szerint egy kozák tartózkodik, aki lovastól és egész felszerelésével együtt menekült román területre, azon orosz és osztrák-magyar lovassági harcok közben, amelyek az utóbbi napokban a határon lefolytak.

Sawoff tábornok utja.

Predeál. Sawoff bulgár tábornok, a bulgár hadseregnek a balkáni háború alatti fővezírét Sawoff fontos misszióban nyugatra utazik és ezt megelőzőleg Románia illetékes faktorai-
val is tárgyalásokat folytat.

Aradi törvényszéki bíró és az államvasuti fogalmazó pere

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 1.

Nagy József aradi kir. törvényszéki bíró újmiklakai háza szomszédos Jaczina László dr. államvasuti fogalmazóéval. A két család közt baráti viszony volt, amely azonban valami differencia miatt megszakadt.

Még 1913. karácsony napján Jaczináné két bluzra való selymet vitt át a törvényszéki bírósághoz s Nagy Józsefnének felkínálta azokat. Az egyik selyemvég kék volt, a másik fehér feketén pettyezve s Jaczináné elmondotta, hogy mértéket őt koronáért vette, de hajlandó átadni három korona nyolcvanért, mert még neki van egy vég piros pettyes selyme is. Nagyné kijelentette, hogy a selymekre nem reflektál s ezzel abban is maradt a dolog.

Két héttel később, amikor a viszony a bíró és fogalmazó családja közt már feszült volt, Jaczináné a cselédet átküldte Nagynéhoz azzal, hogy tőle a piros pettyes selymet hozza el. Nagyné természetesen kijelentette, hogy a selyem nincs és nem is volt nála s később Jaczináné is kijelentette, hogy tévedésből küldte át a cselédet.

Utóbb Jaczina, Jaczináné s Jaczina anyósa, özvegy Megyessy Jenőné székeltében hangoztaták, hogy Nagy Józsefné jogtalanul megtartotta magának a selymet. Ez az állítás a törvényszéki bíró füléhez is eljutott, aki aztán ügyvédje, Sugár Jenő dr. útján haladéktalanul

megtette a feljelentést rágalmazás miatt Jaczina, Jaczináné és özvegy Megyessy ellen.

Az aradi kir. járásbíró ma tartotta ebben az ügyben a tárgyalást. Először Jaczinánét hallgatták ki, aki rögtön kijelentette:

— Beismerem, hogy állításaim valótlanok és hogy jobb tudomásom ellenére célatossággal, következetesen folytattam rágalmazásomat, amiért is főmagánvádlótól ünnepélyes formában bocsánatot kérek.

Jaczina a következőket jelentette ki:

— Ném előadását valónak véelve azokat egy levélben magamévá tettem. Miután meggyőződtem, hogy ném állításai a valóságnak meg nem felelnek, ünnepélyesen bocsánatot kérek.

Ugyancsak bocsánatot kért özvegy Megyessy is. A főmagánvádló kijelentette, hogy amennyiben a terhelték hajlandók az Aradi Közlöny nyilttéri rovatában megjelenendő nyilatkozatban tőle bocsánatot kérnek, a panaszt visszavonja. A terhelték ebbe beleegyeztek, mire a bíróság a tárgyalást elnapolta.

Hivatalos értesítés az autobuszok megvételéről. Megírjuk, hogy a hadvezetőség Arad város gépkocsijait megvette. A temesvári katonai parancsnokság ma hivatalos átiratban értesítette arról a város közönségét és tudatta, hogy az autobuszokért járó összeget az eddig fizetett használati díjak levonása után kiutalja. Értesülésünk szerint az autobusz felügyelő-bizottság nem fogadja el a felajánlott összeget, mert a város nemcsak gépkocsikat adott, hanem egy forgalmi vállalatot, egy közüzemet szüntett meg, tehát az emaradt haszon egy hányadát is kéri a kincstártól.

A világ legnagyobb hibáját követte el az angol hadvezetőség

(Síró angol vezérkari tiszt. — Gallipoli-ból elkergetett ostromló seregek.)

— Hivatalos távirati tudósítás. —

Berlin—Konstantinápoly, május 1.

Ütközet vasárnap óta.

Amsterdam. A Timesnek táviratozzák, hogy a Mitilénéből, Tenedoszról és Lemnoszból érkező hajók azt jelentik, hogy a Dardanelláknál vasárnap óta ütközetek folynak.

Menekül az ostromló sereg.

Konstantinápoly. A Milli távirati-ügynökség jelenti: A tőhadiszállás a következőket közli: Kabatepenel, a Gallipoli télszigeten az ellenség különféle kísérleteket tett, hogy a szoros körülkerítésből kiszabaduljon, de mi a kísérleteket visszavertük és arra kényszerítettük az ellenséget, hogy 500 méternyire húzódjék vissza a tenger partjához. Az ellenség hajói tüzezésének tő távolába menekült. Súlyos veszteségeket okoztunk neki. Az ellenségnek egy partraszállási kísérletét, amelyet flottájának védelme alatt Szárosz mellett akart végrehajtani, teljesen megghiúsítottuk.

A többi hadszíntérről nincs különösebb jelenteni való.

Szemtanu az ostromról.

Konstantinápoly. Az Osmanischer Lloyd távirati-ügynökség közli: Gallipoli tőhadiszállásról:

Április 27. — Ma reggel negyven ellenséges hajó bombázta Sedit-Banrt és Kum-Kalent. Csapataink halálmegevető hősiességű magatartásával vették fel a küzdelmet a jelentékeny erővel szemben. Sikerült elpusztítani két torpedót és egy transzporthajót, egy cirkáló pedig oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a tenedoszi javítóműhelybe vontatták. A Kum-Kalennek lefolyt tükezetben, mint a szemtanuk is megerősítik, egyetlen puska lövés nem hangzott ott el. A partraszállókat csapataink bajonettel varták és porzáló halással küzdöttek az angol hadak ellen.

Repülőink jelenti, hogy a Vengeance, az angolok egyik legnagyobb hadihajója, oly súlyos természetű sérüléseket szenvedett, hogy valószínűtlen, hogy még egyáltalában kijavítható.

Egy fogoly angol vezérkari tiszt, kihallgatásakor sirva takadt. Kínos jelenség volt a síró férfi, amikor bevallotta, hogy az angol hadvezetőség a világ legnagyobb hibáját követte el, amikor Venizelosz bukása után belemereszkedett az akcióba.

Elitogtuk az angolok vezérének, Hamilton tábornoknak az unokacséjét, aki egy itteni hajón szolgált, mint sornajóhadnagy. A fiatal hadnagy kifejtette, hogy nézete szerint az angolok gyengesége a repülőszolgálat ki nem elegendő voltában rejlik és így természetesen a földerítő szolgálat meddőségében. Maga elismerte, hogy a törökök jóformán minden angol repülőgépet lelőnek, vagy legalább is súlyosan megsértenek.

Ma van az évfordulója annak a napnak, hogy 1827-ben az angol flotta, Navarinnél a török flottára súlyos csapást mért. Azt hiszem, hogy a mai fordulón kiegyenlítettük ezt a tarozást.

Még egy érdekes dolog. Jelenttem, hogy a minap elitogtuk az E. 15. személyzetével együtt Palmer angol alkonzuit is. Palmert Gallipoli-ba szállították. Tegnap jelentkezett a parancsnokságnál és kérte, hogy szállítsák el innen, mert nem akar hadifogoly lenni ugyanott, ahol korábban diplomáciai állást töltött be.

Mindenki kaphat keveretlen lisztet.

(Kormányrendelet a kenyérlisztről. — A miniszter liberálisabb, mint az aradi tanács.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 1.

Mig Arad város tanácsa ma tartott ülésén beható és hosszas vita után is állhatatosan ragaszkodott ahhoz az álláspontjához, hogy a nagy közönségnek nem ad keveretlen lisztet, mert ezt a kereskedelmi miniszter nem engedi meg, addig a miniszter már rég tultette magát: eredeti tiltó rendelkezésén és országos érvényű kormányrendelet alakjában segítségére sietett az ország lakosságának, aki panaszkodott a tengeri lisztből készült rossz kenyér miatt.

A kormány a következő rendeletet adta ki:

A vármegyei és városi törvényhatóság első tisztviselője a kereskedelemügyi miniszternek a belügyminiszterrel egyetértőleg kiadott felhatalmazásával, Horvát-Szlavonországokban a bánnak felhatalmazásával elrendelheti, hogy a malomvállalatok köztestületeknek és közintézményeknek kenyér előállításával foglalkozó vállalatai részére, olyan helyeken pedig, ahol liszt-, illetve kenyéruktalvány-rendszer be van vezetve, a malomvállalatok és lisztelárusító bárki részére az 1113—1915. M. L. számú rendelet 4. §-ában említett kenyérliszttel tengeriliszttel való keverés nélkül hozzak forgalomba és az idézett rendeletben megszabott keveréshez szükséges tengeriliszttel mennyiséget a keverés céljára egyidejűleg külön szolgáltatassák ki. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe. Hatálya a magyar szent korona országainak egész területére kiterjed.

Ez a rendelet tehát szól Arad város tanácsának is, aki tulságos aggályoskodással nem merte a hozzá érkezett miniszteri rendeletet úgy magyarázni, ahogy azt a miniszter értette.

A tanács ma tartott ülésén még úgy határozott, hogy csak a pékeknek ad keveretlen lisztet, a közönségnek nem. Kovács Vince és Vannay Gyula tanácsnokok, Angel István dr. főjegyző azt erősítették hogy ha már a pékek kedvéért kibővítik a miniszteri rendelet értelmét, akkor a közönség érdekei is megkövetelik, hogy a szószórinti magyarázaton a tanács tultegye magát. Hivatkoztak arra, hogy az aradi közönség nem vádelható meg azzal, hogy esetleg a buza lisztet felhasználva a tengeri lisztet tuzerkednek, mert az aradiak is vannak olyan becsületesek, mint Szeged, Nagyvárad, Temesmar polgarai, ahol a hatóság keveretlenül adja a lisztet. Angel dr. tudomására hozta a tanácsnak, hogy a közönség legnagyobb része most nem is használ kenyér lisztet, hanem tiszta lisztet, mert inkább kevesebb kenyeret esznek semhogy az egészségre ártalmas, drága kenyérért hiába adják ki a pénzüket.

Hiába való volt minden érvelés, végül mégis az a szotizma győzött, hogy ha a pékeknek ad keveretlen lisztet a tanács akkor a közönségnek tesz szolgálatot, mert a pékek jobb kenyeret főznek sütni. A pékek talán sütnének de a 70 százalékos keverésű lisztből nem

tudnak jobbat sütni. Ez tudományosan megállapított tény.

Most tehát a miniszter állit ki bizonyítványt a magyar közönség megbízhatóságáról, amelyet helyi hatóságai ezekben a súlyos napokban olyan gonosznak és hazafiatlannak mondtak.

A tanácsnak most már egyéb teendője nincs, minthogy holnap rendkívüli ülésben a kormányrendelet értelmében utasítsa a hatósági lisztüzleteket, hogy keveretlenül adjon lisztet és pedig úgy, hogy minden kilóban harminc százalék buza, hetven százalék tengeri liszt legyen.

Érdekes, hogy a kormányrendelet ma reggel már a hivatalos lapban is megjelent és Aradon semmit sem tudtak róla.

Ugyancsak mai ülésén rendelte el a tanács, hogy Moravek Elemérrel, az Alföldi kenyérgyár tulajdonosával az ügyészség a szerződést kösse meg, mert a hatósági kenyérsütést állandósítják.

Megengedte a tanács a Vörös Keresztnek, hogy a városi sütődében szerezzék be kenyérszükségletét.

A tanács a tengeriliszt árát Arad város területére 41 korona ötven filléren állapította meg.

Hegedűs néle alezredes, állomásparancsnok bejelentette, hogy Aradra orosz foglyokat szállítottak. A tanács érintkezésbe lép a katonai hatósággal, hogy a foglyokat mezőgazdasági munkára felhasználhassa.

Hivatalos termés jelentés. Budapeststről jelentik: A földművelésügyi miniszteriumhoz beérkezett termésjelentések szerint az őszi buzavetések igen jól állnak, különösen az alföldön. A vetésterület eléri a normálist. Az őszi rozsvetések jók, egészségesek. A tavaszi árpa és zabvetés sűrű, kitünően fejlődő. A tengerivetések a talajnedvesség miatt most folynak. A burgonyaültetés most ért befejezéshez.

Az aradi házezred veszteségei. A 165. számú veszteség lajstromban, amely most jelent meg, ismét több elesett 33-as tiszt, altiszt és közvitéz neve szerepel. A házezred hősi halált halt katonái a következők: Amond János zászlós, 11. száz. — Rózsa Márton zászlós, 10. száz., Berettyóújfalu. — Bisztriczky György 7. száz. — Eichhorn Lőrinc, 7. száz., Cseralja. — Farkas Miklós, 11. száz. — Gál János 5. száz., Tóvisgyháza, 1891. — Haas Henrik, 6. száz. — Hadi József, 8. száz., — Iika János 5. száz., Aicsil, 1884. — Juga János 6. száz. — Kovács András, 6. száz. — Kovács Mihály 5. száz., Szapáriliget, 1891. — Krisán Javó, 6. száz. — Opricza Pál, 8. száz. — Pincsedler Ferenc, 5. száz. — Román János, 4/6. száz. — Sinkó János tizedes, 9. száz. — Sót Péter, 8. száz. — Szabó Sándor, 6. száz. — Sztana György, 7. száz. — Sztanka Demeter, 4/6. száz. — Turcsin Minály, 5. száz. — Vojnarestyán Miklós, 4/7. száz. — Wolf Mihály, 4/6. száz. — Wuss Miklós, 4/6. száz.

Filipescu új pártot alakít.

(A romániai russzofil párt bukása. — Marghilomannak nagy többsége van a konzervatív pártban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Bukarest, május 1.

Az Aradi Közlöny néhány nappal ezelőtt bukaresti információk alapján állapította meg, hogy a romániai russzofil párt elérkezett ahhoz az időhöz, amikor teljes erkölcsi esőddel befejezi diótelen szereplését.

Az a küzdelem, amelyet Románia legkiválóbb politikusai, Carp Péter, Titu Majorescu volt miniszterelnök, Stere Constantin és Marghiloman, a konzervatív párt elnöke komoly elszántsággal a tehetőségten Filipescu és a kevés erkölcsi tőkét képviselő, megbízhatatlan Take Jonescu, továbbá a megvásárolt Mila Constantia, Peklevszky orosz követ-kreatúrája ellen indítottak, a biztos győzelem esélyeivel kecsegtet immár. Ennek a harcnak egy igen jelentős mozzanata folyik most a konzervatív pártban a párt elnöke, Marghiloman Sándor és a párt rossz szelleme, Filipescu között. A russzofilek ugyanis, és utóbbival az élükön külpolitikai okokból megakarják buktatni a párt elnököt és magukhoz akarják a párt fölötti uralmat ragadni.

Már fent említett cikkünkben megállapította bukaresti tudósítónk, hogy ez a nagy terrorizmussal forszírozott terv kudarcot fog végződni. És hogy ez így lesz, erra mutat a Jassyban megjelenő „Opinia” legutóbbi számának következő közleménye is:

A konzervatív pártban duló harok — írja a jassyi ujság — a tetőpontra hágtak. Filipescu ur eddigi puhatóldzásai már meggyőzhettek az arról, hogy nem fog neki sikerülni Marghiloman fölé kerekednie. A párt tanácskozó bizottságában legteljebb hat szavazatot kapna a Marghiloman nyolc szavazatával szemben, a végreható bizottságban pedig egyenesen tulinymó többsége van Marghilomannak. Ezen okok miatt Filipescu le is mondott ezen bizottságok összehívásának tervéről és el van tőkelve arra, hogy új pártot alapít. „Konzervatív nemzeti-párt” címen és hivatással kilép a jelenlegi Marghiloman vezetés alatt álló konzervatív pártból.

Filipescu kijelentette, hogy szándékától csak az esetben áll el, ha Marghiloman lemond az elnöki tisztségről. Ez azonban — mondják azok, akik a viszonyokat ismerik — aligha fog megtörténni.

Bukarest. Újabb cikkében az „Opinia” Filipescu ismeretes, a külügyi helyzetre vonatkozó nyilatkozataival foglalkozik.

— Arra a kérdésre — írja az „Opinia” — hogy történt-e Románia és az entente között valamelyes megegyezés és hogy ez a megegyezés nyújt-e garanciát Romániának, Filipescu ezt válaszolta:

— Két esetben folytak bizonyos kérdések felett tárgyalások Románia és az entente között. Az első eset a haboru kitörésekor volt, amikor az entente területi integritásukat garantálta az esetre, ha semlegesek maradtunk. Később azt kérdeztük, hogy biztosítanak-e nekünk Erdély azon részét, amelyeket esetleg katonailag megszállnánk. Anglia és Franciaország akkor kijelentették, hogy erre vonatkozólag nem vállalhatnak garanciát, mert ez a kérdés a föld azzal elé tartozik.

E nyilatkozat után, amely Filipescu hallgatósága körében nagy csodálkozást és magyorkönyödést idézett elő, ilyen kiáltások hangzottak:

— Miért lépünk akkor akcióba?

Filipescu erre a következő nevetségesen naiv választ adta:

— Meg kell tennünk, mert ezt nemzeti becsületünk követeli és hogy helyünk legyen a zöld asztalnál.

Az „Opinia” megjegyzi, hogy a jassy-tanári kar élénken kommentálja Filipescu nyilatkozatait.

A romániai ruszofilpárt mindenképen elvesztette hitelét.

H I R E K.

— Kuzmanek tábornok fogsága. Kopenhágából jelentik: Kuzmanek tábornokot Nisnij-Nowgorodba vitték.

— Czernin gróf Szinajában Predeal-i tudósítónk jelenti, hogy Czernin Ottokár gróf, bukaresti osztrák-magyar követ a nyarat császárával együtt Szinajában tölti el, ahova neje és gyermekei nemsokára átköltöznek. A gróf a Huszár-féle villát bérelte ki.

— Utazik az orosz pénzügyminiszter. Párisból jelentik: Bark orosz pénzügyminiszter Svófián és Nisen keresztül Marseillesba érkezett.

— A füsttelen nap sikere. Füsttelen nap volt ma Aradon: az Augusztia-alap kérte az alkalmattal a férfiakat, hogy azt az összeget, amelyet naponta a dohányzásra fordítanak, adták ezúttal hadilótékonsági célra. Az évnek talán első ízében, szép, meleg napján rengeteg wokon az aradi korszón. üzletekben, kávéházakban nagy volt a forgalom s így a hölgyek, akik gyűjtöttek s azok, akik meg voltak bízva a megváltási jelvény eladásával, meg lehettek elégedve az eredménnyel. A gyűjtés eddigi eredménye készpénzben 4127 korona, amely összeget Kovács Vince kulturatanácsnok utalja át az Augusztia alapnak.

— Elsietett városi megrendelés. A város tanácsa ma elhatározta, hogy két arató gépet vásárol. Remélhetőleg, ha a tanács tudomást szerez a kormány intézkedéséről szornirova a megrendelést, mert nincs szükség a vételre. A földmívelésügyi miniszter a miniszterelnökkel egyetértésben ugyanis ma rendeletet adott ki, hogy az állami kezelésben lévő aratógépeket, főként azokat, amelyek a kisbéri állami ménesbirtokon vannak elraktározva, igen olcsón, darabonként kétezár koronáért adják el. E kedvezményes áron elsősorban a gazdakörök kapnak aratógépet, amelyekkel egyes kisközségek egész termését kell learatni, ahol ez nem lehetséges, ott elsősorban a kisbirtokosok, majd a középbirtokosok részesülnek a kedvezményben. Nagybirtokosok sohasem kaphatják. Aratógépekért a Magyar Gazdaszövetséghez kell fordulni.

— Halálozás. Auspitz Lajos, volt mezőhegyesi kereskedő, aradi magánzó, folyó évi április hó 30-án életének 65 évében hosszabb szenvedés után jobblétre szenderült. Temetése folyó hó 2-án délután 4 órakor lesz a Vécsey-utca 12. számú gvásházából, az aradi izr. sírkertben. Halálát feleségén, özv. Auspitz Lajosné, született Spielberger Herminán kívül, Auspitz Antal, özv. Schnitzer Adolfné, szül. Auspitz Szidónia testvérei, Spielberger Ignác, apósa és Spielberger Ignácné, szül. Feldscher Szabina anyósa gyászolják.

— Levél az orosz hadifogságból. Krausz Mihály tartalékos hadnagy, a 2-ik honvéd gyalogezred századparancsnoka, akit Przemvelben elfogtak az oroszok, a következő lapot küldötte haza a sógorának és nővérének, Reich Józsefnek és neijének: *Legdrágább Kató és Józsi!* Én jól érzem magam és hála Istennek egészséges vagyok, ahogy én megerkezek, úgy benneteket értesíteni foglak. Csókol benneteket Mihály.

— Hősi halál. Szakács Juon mély fájdalommal tudatja, hogy egyetlen fia Szakács Demeter a 33-ik es. és kir. gyalogezred pionir káplárja, a Braun fakereskedő cég alkalmazottja, 28 éves korában, február hó 17-én a kárpáti harcokban hősi halált halt. Eltemették Szinnán (Zemplén megye).

— Az Acsev. új főorvos tanácsadója. Megírjuk, hogy Kabdebó János dr. halálával két nagy vasuti intézményénél üresedett meg az orvosi tanácsadói tiszt és hogy a Máv. aradi felügyelőségéhez Munk Béla dr. nagyváradi orvost nevezte ki az elnökségzető főorvos tanácsadóvá. Betöltésre került azóta az Arad-Csennádi Egyesült Vasutaknál is Kabdebó János dr. öröke: az igazgatóság Issekutz László drt. aki eddig is Kabdebó dr. mellett főorvosa volt az Acsevnek, nevezte ki a vasut orvosi tanácsadó főorvosává. Issekutz dr. már meg is kezdte működését új tisztjében. Aradi orvosi és társadalmi körökben egyaránt meleg szimpátiával találkozik a kinevezés. Issekutz László dr. országjárta ismert és elismert nagy tudású szem-specialista és orvosi munkásságát nem csak Aradon áldják sokan, hanem a város birtain túl is méltányolják. Hosszabb idő óta tagja a város törvényhatósági bizottságának, ahol értékes felszólalásai — többnyire közegészségügyi kérdésekben — nemcsak figyelmes meghallgatásra talál, hanem utmutatásai, tanácsai mindenkör iránvító hatásúak. A háboru kitörése óta Issekutz László dr. egyik legnagyobb aradi sebesült kórház vezetését látja el és mint a liceumi tartalékkórház főorvosa áldásos tevékenységet fejt ki. A kiváló tudású és napkérzettségű orvos, akinek munkásságát az Acsev különben már évek óta igénybe veszi és megbecsüli, újabb tisztjében is az a szeretet és tisztelet fogadja, mint eddigi működésének minden terén.

— „Franciák, megcsálnak benneteket!” Genfből jelentik: Az Echo de Paris egyik munkatársa gépirásos, olvashatatlan aláírással ellátott körlevelet kapott, amely így kezdődik: „Franciák, megcsálnak benneteket!” A körlevél hevesen megtámadja a vezérkart és a kormányt, mert a népet elámitják a katonai helyzet dolgában. Az igazság az, hogy a boches-ok (németek) nagy fölényben vannak és a franciák, defenzívára szorítva, hiába fl-dozzák től utolsó emberüket. A röpirat ezekkel a szavakkal végződik: „Azonnali béke, különben, ha szükséges, föl a barrikádokra!” Eddig tízezer ilyen röpiratot küldtek szét Párisban és a terjesztést még folytatják.

— Házasság. Löwenstein Armin Makóról május hó 2-án vasárnap déli egynegyed egy órakor tartja esküvőjét az aradi izr. templomban Schwartz Blankával, Schwartz Hermann kereskedő leányával.

— Meghívás. Az aradi polgári lövészegecsület folyó évi május hó 2-án délelőtt fél tizenegy órakor a városháza kistermében tartja rendes évi közgyűlését, melyre az egyesület tagjait tisztelettel meghívja. Mälek Lajos dr főlövész-mester.

— Jobb termés lesz Törökországban mint tavaly. Konstantinápolyból jelentik: Törökország termése jobb, mint a tavalyi.

LEGUJABB.

(Táviroda, cenzurázva.)
Érkezett reggel 3 órakor.

Budapest. A pénzügyminiszteriumban ma délután megbeszélés folyt az összes budapesti pénzintézetek képviselőinek részvételével és amelyen az összes jelenlevők alkalmasnak találták a pénzpiac helyzetét a második hadikölcsön kibocsátására. Az aláírási felhívás a legközelebbi napokban közzététetik. A második hadikölcsön kamatláb és árfolyam tekintetében azonos lesz az első hadikölcsönnel.

Konstantinápoly. Ferenc József öfelsége megleghangu távirattal üdvözölte a szultánt trónralépésének évfordulója alkalmából. A szultán választáviratban sikert és győzelmet kíván a szövetségesseregeknek.

Köln. Inflexible nagy angol páncélost Gibraltárba vitték. Több száz odarendelt angol munkás dolgozik súlyos sérülései kijavításán.

Milanó. A Corriere jelenti Pétervárról: Az osztrák-magyar-német csapatok a Kárpátokban Stryj irányában nagy erővel folytatják az előnyomulást.

Berlin. A Tagblatt írja: csapataink Novoszielicát Bukovinában a legszélső határpontot elfoglalták.

Berlin. Dünkirchen bombázása harmincyolcas mozsarakkal történt. A kikötőben nagyon pusztítottak az ágyuk. A halottak és sebesültek száma meghaladta a százat. A lakosság tömegesen Párisba menekül.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.

APOLLO SZINHÁZ.

Május hó 2-án, vasárnap
és május 3-án, hétfőn.

Élő haditérkép
aktuális.

A vörös torony

Izgalmas dráma 3 felvonásban.
Irták: Marius Wolf és Helge Linck.

Vasárnap pénztárnyitás 2 órakor,
az előadások kezdete 3 órakor.
Hétköznap az előadások pontban
5, 7 és 9 órakor kezdődnek.

Uránia Színház

Vasárnap

LEYLÄ,

a lócsiszár leánya.

Dráma 3 felvonásban.